

## Maturitní zkouška

- **Kdy bude maturitní zkouška zahájena**

Pokud bude umožněna přítomnost žáků na vzdělávání ve středních školách nejpozději 1. června 2020, pak bude maturitní zkouška zahájena nejdříve 21 dnů po obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků ve středních školách. Současně platí, že maturitní zkouška musí být zahájena nejpozději do 30. června 2020. Zákon tedy počítá s tím, že časové období, kdy bude reálně konána maturitní zkouška, nekončí dnem 30. června 2020, ale může v rámci školního roku 2019/2020 pokračovat i krátce po 30. červnu 2020 (platí nicméně, že konkrétní termín zkoušek bude záležet na tom, kdy pomínou mimořádná opatření a bude opět povolena osobní přítomnost žáků ve středních školách). Termín konání nejdříve 21 dnů po obnovení možnosti osobní přítomnosti žáků ve škole byl zvolen mimo jiné z důvodu, aby měli žáci čas na opětovnou aklimatizaci na školní prostředí vzhledem k jejich dlouhé absenci. Termíny konání zkoušek maturity bezprostředně následující po otevření škol se nezdají být vhodné. Časový prostor mezi otevřením škol a konáním maturitní zkoušky bude kromě možného volna k přípravě na konání zkoušky využit typicky na prezenční přípravu žáků k maturitě.

Termíny, které nemohou být v mezidobí naplněny vůbec nebo s obtížemi (například odevzdání žakovského seznamu literárních děl do 31. března), budou posunuty.

Konkrétní časové schéma konání maturitní zkoušky vyhlásí ministerstvo.

- **Kdo bude konat maturitní zkoušku**

S ohledem na skutečnost, že nouzový stav byl vyhlášen v průběhu 2. pololetí, není možné aplikovat ta ustanovení, která počítají s tím, že maturitní zkoušku může dělat žák, který úspěšně ukončil poslední ročník středního vzdělávání. K maturitní zkoušce tak bude připuštěn každý žák maturitního ročníku, který v termínu v souladu se školským zákonem (tedy do 1. prosince 2019) podal úplnou přihlášku k maturitní zkoušce. Jedná se o žáky, kteří podali přihlášku "k prvnímu pokusu", i o žáky, kteří budou konat opravnou či náhradní zkoušku maturitní zkoušky. Stejně tak budou zkoušky podle upravených pravidel konat ti, kterým bylo nařízeno opakování zkoušky podle § 82 školského zákona.

Vysvědčení za druhé pololetí posledního ročníku tedy není podmínkou konání maturitní zkoušky a otázku jeho vydávání MŠMT řeší společně s otázkou vydávání vysvědčení ve všech druzích škol. O způsobu hodnocení a vydávání vysvědčení bude MŠMT školy informovat.

- **Z čeho se maturitní zkouška bude skládat**

Pro maturitní zkoušku konanou podle tohoto zákona platí, že se skládá ze stejných zkoušek jako by se skládala maturitní zkouška konaná podle školského zákona. Výjimkou je však to, že ve společné části maturitní zkoušky se nebude v případě zkušebního předmětu český jazyk a literatura a cizí jazyk konat písemná práce.

Žák tedy bude konat maturitní zkoušku z těch zkoušek ze zkušebních předmětů společné části a zkoušek profilové části, které uvedl ve své přihlášce k maturitní zkoušce. Pokud má žák na základě podané přihlášky v jarním zkušebním období skládat v rámci opravné nebo náhradní zkoušky nebo opakování zkoušky pouze dílčí část společné části konanou formou písemné práce, pak tuto část

nekoná a platí, že se mu výsledná známka ze zkoušky z českého jazyka či cizího jazyka společně části maturity bude počítat pouze z výsledku didaktického testu a ústní zkoušky, přičemž konkrétní poměr stanoví vyhláška.

Co se týče rozsahu vědomostí a dovedností společná část maturitní zkoušky, které se budou maturitní zkouškou ověřovat, pro ně i nadále platí, že vyplývají z již vydaných katalogů podle § 78a školského zákona. Zde se tedy nic nemění.

- **Maturitní práce a praktická zkouška**

V případě maturitní práce za standardního stavu platí, že na její vypracování má žák nejméně jeden měsíc a maturitní práci může zpracovávat a obhajovat více žáků společně. V souvislosti s vyhlášením nouzového stavu a mimořádnými opatřeními je však nutné počítat s tím, že podmínky pro vypracování takové práce mohly být výrazně ztíženy či dokonce zcela znemožněny (žáci se nemohli setkávat, nebylo možné chodit např. do laboratoří apod.). V případě praktické zkoušky platí obdobné. Z tohoto důvodu zákon výslovně umožňuje řediteli školy, aby stanovil náhradní způsob konání těchto dvou forem zkoušky a také jejich hodnocení. V úvahu tak přichází např. hodnocení pouze toho, co žák stihl vypracovat nebo zvolení zcela jiného zadání či formy konání. Konkrétní rozhodnutí tak bude na řediteli školy, který i původně kromě jiného stanovil téma maturitní práce, způsob jejího zpracování, kritéria jejího hodnocení a zadání, délku a způsob konání praktické zkoušky.

Ředitel školy je povinen žáka s náhradním způsobem konání a hodnocení maturitní práce a její obhajoby a praktické zkoušky seznámit s dostatečným předstihem. Ředitel by tak měl učinit prakticky ihned poté, co se rozhodne, zda vůbec a případně jaký bude tento náhradní způsob konání a hodnocení. S náhradním způsobem pak samozřejmě seznámí i vedoucího a oponenta maturitní práce a celou zkušební maturitní komisi.

Termíny stanovené pro odevzdání žakovského seznamu literárních děl a termín pro podání žádosti o nahrazení výsledku jedné zkoušky profilové části maturitní zkoušky konané z cizího jazyka úspěšně získaným jazykovým certifikátem ministerstvo přiměřeně prodlouží prováděcím právním předpisem k tomuto zákonu.

- **Hodnocení maturitní zkoušky**

Pro hodnocení částí maturitní zkoušky platí to, co již školy nyní znají. Tedy didaktický test bude hodnotit Centrum, ostatní části maturitní zkoušky jsou hodnoceny školou. Jakou váhu budou mít jednotlivé dílčí části maturitní zkoušky na celkovém výsledku, bude stanoveno vyhláškou.

Ustanovení § 80a odst. 1, 2 a 4 školského zákona se použijí obdobně, tedy platí, že dílčí zkouška konaná ústní formou a zkoušky profilové části maturitní zkoušky se konají před zkušební maturitní komisí. Řádný průběh zkoušky konané před zkušební maturitní komisí zabezpečuje její předseda, v učebně pak zabezpečuje řádný průběh didaktického testu zadavatel.

I nadále platí pravidla stanovená školským zákonem v § 81 odst. 6. Tedy, že žák, který již získal střední vzdělání s maturitní zkouškou, nekoná společnou část maturitní zkoušky. Ředitel školy může žákovi uznat za stanovených podmínek zkoušku profilové části a v profilové části také může žák nahradit jednu povinnou zkoušku konanou z cizího jazyka výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem.

- **Opravná zkouška a náhradní zkouška**

Co se týče konání opravných a náhradních zkoušek, platí to, co již nyní stanovuje školský zákon, avšak s tou výjimkou, že pro podobu opravné a náhradní zkoušky, které se budou konat v podzimním zkušebním období, platí ustanovení tohoto zákona, tj. stejná pravidla, jako pro jarní zkušební období. To tedy znamená, že žák i v podzimním zkušebním období nebude konat dílčí zkoušku společné části maturitní zkoušky konanou formou písemné práce, v případě maturitní práce a praktické zkoušky bude opět platit, že ředitel školy může stanovit náhradní způsob jejího konání a hodnocení.

- **Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami a osoby podle § 20 odst. 4 školského zákona**

Pro tyto žáky se ani v případě maturity konané podle tohoto zákona nic nemění a tito žáci mají zachována všechna práva na úpravu podmínek konání maturitní zkoušky.

- **Přezkum průběhu a výsledků maturitní zkoušky**

Pro přezkumné řízení se oproti školskému zákonu mění pouze lhůta, do kdy lze podat žádost o přezkum. Tato lhůta začíná běžet po dni konání poslední části maturitní zkoušky a je stanovena na 20 dnů. Tedy i v případě, že příslušná část zkoušky, u které žák žádá o přezkum, by se konala např. hned první možný den, žák může podat žádost o její přezkum do 20 dnů poté, co konal poslední část maturitní zkoušky.

I nadále platí, že žádost o přezkum didaktického testu se podává k ministerstvu, žádost o přezkum všech ostatních zkoušek pak ke krajskému úřadu.

- **Náhradní způsob vykonání maturitní zkoušky**

Pokud by ani k 1. červnu 2020 nebylo možné, aby žáci byli osobně přítomni ve škole, zákon stanoví vykonání maturitní zkoušky náhradním způsobem. Jedná se o krajní řešení, nicméně MŠMT k němu přistoupilo s ohledem na jistotu maturantů a jejich dalšího profesního života (ať už přijímacího řízení na VŠ či návazností na trh práce).

Podmínkou pro to, aby žák mohl maturitní zkoušku náhradním způsobem vykonat úspěšně, je podání úplné přihlášky k maturitní zkoušce v souladu se školským zákonem a skutečnost, že žák prospěl v prvním pololetí posledního ročníku, nebo se jedná o toho, kdo podal přihlášku k opravné nebo náhradní zkoušce.

Pokud žák v prvním pololetí posledního ročníku neprospěl nebo nebyl hodnocen, je škola povinna ho komisionálně přezkoušet. Formu komisionálního přezkoušení určí škola, v krajním případě jej lze konat i distančním způsobem. Pokud žák vykoná komisionální přezkoušení úspěšně, škola mu upraví pololetní hodnocení. Pokud však žák ani při tomto komisionálním přezkoušení nebude úspěšný, pak v prvním pololetí posledního ročníku neprospěl. Takový žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni konání komisionálního přezkoušení, nejdříve však 30. června 2020. Takovému žákovi se nicméně dává možnost opakovat ročník, pokud o to požádá. Takovou žádost musí neúspěšný žák podat ve lhůtě do 5 pracovních dnů ode dne, kdy přestal být žákem školy. Škola v tomto případě musí této žádosti vyhovět.

Samotné hodnocení na maturitním vysvědčení pak škola provede tak, že zprůměruje známky z obsahově shodných předmětů nebo předmětů, které mají přímou vazbu na zkušební předměty či zkoušky maturitní zkoušky (bude se týkat zejména odborných předmětů či praktické zkoušky), na třech posledních vysvědčeních žáka, na kterých tyto předměty figurují. Jakékoliv problematické

situace, které by v souvislosti s vykonáním maturitní zkoušky náhradním způsobem nastaly, budou vždy řešeny ve prospěch žáka. Podotýkáme, že hodnocení náhradním způsobem vykonává pouze škola. Podrobnosti pro situaci, kdy by bylo v krajním případě nutné přistoupit k vykonání maturitní zkoušky náhradním způsobem, stanoví ministerstvo v prováděcím právním předpise. Tento předpis ministerstvo vydá v případě, že vykonání maturitní zkoušky náhradním způsobem bude vzhledem k vývoji situace relevantně zvažovaná varianta.

Do vysvědčení, ze kterých se budou vypočítávat známky na maturitní vysvědčení, se logicky nemůže počítat vysvědčení za druhé pololetí posledního ročníku, neboť žáci v současné době nemají standardní možnosti hodnocení výsledků svého vzdělávání. To však neplatí pro ty žáky, kteří konají opravnou nebo náhradní zkoušku, případně opakují zkoušku na základě rozhodnutí o přezkoumání maturitní zkoušky, tito žáci získali vysvědčení za druhé pololetí posledního ročníku za běžných podmínek a není tedy důvod, proč jim jej nezapočítat.

I zde se přiměřeně uplatní pravidla stanovená školským zákonem v § 81 odst. 6. Tedy, že žák, který již získal střední vzdělání s maturitní zkouškou, nekoná společnou část maturitní zkoušky. Ředitel školy může žákovi uznat za stanovených podmínek zkoušku profilové části a v profilové části také může žák nahradit jednu povinnou zkoušku konanou z cizího jazyka výsledkem úspěšně vykonané standardizované zkoušky z tohoto cizího jazyka doložené jazykovým certifikátem.

Zákon současně počítá s tím, že žák může chtít z jakéhokoliv důvodu vykonat maturitní zkoušku postupem podle školského zákona. V takovém případě se žákovi na jeho žádost vykonání maturitní zkoušky umožní v následujícím zkušebním období, kdy bude zkouška probíhat podle školského zákona (tedy standardním způsobem) a pro které žák podá přihlášku. Předpokladem je tedy podzim 2020.

S ohledem na způsob vykonání maturitní zkoušky náhradním způsobem se žádný přezkum nepřipouští, když správní orgán by mohl fakticky pouze přepočítat průměr známek.

- **Volno k přípravě na konání zkoušky - „svatý týden“**

Výslovně se stanovuje, že ředitel školy může dát žákům až 5 dní volna k přípravě na zkoušku. S ohledem na skutečnost, že žáci se aktuálně osobně neúčastní výuky ve škole, ale jsou vzdělávání distančním způsobem, je tak na úvaze ředitele školy, zda žákům toto volno poskytne.

- **Kdy žák přestává být žákem školy**

Pokud žák vykonal zkoušku úspěšně přestává být žákem školy dnem následujícím po dni úspěšného vykonání maturitní nebo závěrečné zkoušky.

Pokud žák nevykonal zkoušku úspěšně, pak přestává být žákem školy dnem následujícím po dni neúspěšného vykonání maturitní nebo závěrečné zkoušky. Pokud se však poslední zkouška konala do 30. června 2020, pak platí, že bez ohledu na to, kdy vykonal zkoušku neúspěšně, přestává být žákem školy dne 30. června 2020.

V případě, že žák neuspěl u komisionálního přezkoušení v případě náhradního způsobu vykonání maturitní nebo závěrečné zkoušky, pokud k němu školy musely z důvodu neumožnění osobní přítomnosti žáků ve škole ke dni 1. červnu 2020 přistoupit, pak platí, že takový žák přestává být žákem školy dnem následujícím po dni konání tohoto komisionálního přezkoušení, nejdříve však 30. června 2020. Z důvodu této nestandardní situace však zákon dává těmto žákům možnost

podat od 5 dnů ode dne, kdy přestali být žáky školy, žádost o opakování posledního ročníku. Taková žádost se podává řediteli školy a ten je povinen jí vyhovět.

- **Nepovinná zkouška Matematika+**

Konání zkoušky Matematika+ bude upraveno modifikovaným zněním pokusného ověřování. Pokud by se maturitní zkouška konala náhradním způsobem z hodnocení na vysvědčení, Matematiky+ by se tento náhradní způsob konání netýkal. Nicméně žáci, kteří by ji chtěli skládat, by tak mohli učinit v pozdějším termínu.